

Nr 508.

Av herrar **Flyg m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 282, angående överenskommelse om skyddet av Ålandsöarnas neutralitet.*

Regeringens proposition nr 282 bör avslås av riksdagen. Riksdagen måste bestämma sitt handlande *uteslutande* efter vad som är förenligt *med dess heder* och med *dess ansvar inför land och folk* — för dagen och för framtiden. Intet hänsynstagande till regeringens och partiledarnas auktoritet får i en fråga av sådan betydelsefull karaktär vara avgörande.

Riksdagen har att handla efter vad som är dess plikt mot Ålands svenska folk. När hittills gällande Ålandskonvention fastställdes i Genève 1921, skedde detta mot den svenska regeringens och delegationens mening och vilja — det skedde mot det åländska folkets enhälliga vilja. Gentemot detta beslut avgav den svenska regeringen följande förklaring:

»Sverige kommer icke att upphöra att hoppas, att den dag skall komma, då rättstanken tillräckligt genomträngt folkens medvetande för att föra till seger de krav, som är burna av så ädla bevekelsegrunder och av en så djup nationalkänsla som Ålandsbefolkningens och att denna då skall lyckas göra sig hörd och äntligen bli tillfredsställd.»

Dessa ord var ej blott ett löfte till Ålands folk — de var även en hedersdeklaration för Sverige av förpliktande karaktär. Riksdagen måste besinna vad denna deklaration innebär — riksdagen måste i handling visa detta genom sitt beslut beträffande regeringens Ålandsproposition.

Befästningsplanen är ej av intresse för Sverige och dess folk. Sveriges trygghet ökas ej genom dessa befästningar — tvärtom skapas genom dem ökad otrygghet. En främmande makt får genom dem sina kanoner omedelbart utanför den svenska kusten. Ej heller för Ålands folk betyder befästningarna ökad trygghet. Riktigheten i dessa påståenden har obestriddligen bevisats både nu och tidigare. För Ålands folk betyder befästningarna enbart att strävandena från finsk sida att förkväva svenskheten hos ögruppens folk mycket kraftigt underlättas. Tydligt och bestämt har det åländska folket uttalat sig för status quo, d. v. s. det nuvarande tillståndets bibehållande. Detta sammanfaller helt med vad som är Sveriges intresse till dess Ålandsfrågan såsom sådan tages upp till ny prövning.

Ej heller ur nordisk synpunkt bör befästningsplanen bifallas. Ett bestående Norden av reellt värde kan ej byggas på basen av en nationell minoritets undertryckande. Lika visst som Sveriges folk hävdar sin suveränitet att självt avgöra sitt öde, lika visst äger Ålands folk samma rätt. Genom beslutet i Genève 1921 förtrampades denna rätt. Genom vår regerings obegripliga anslutning till nu föreliggande befästningsplan och genom dess förslag, att riksdagen skall godkänna denna, vill man taga ytterligare ett

steg på samma väg. På dylika gärningar kan ett demokratiskt Norden, vilket måste vara en frivillig samling av oberoende folk, icke byggas.

Med hänvisning till ovan anförda allmänna synpunkter — med hänvisning till vad som sades av den socialistiska gruppens talare i årets remissdebatt — med hänvisning till vår i andra kammaren framförda interpellation samt till vad som sades från vår sida i debatten kring denna interpellation — hemställer vi,

att riksdagen måtte avslå regeringens proposition nr 282 samt med anledning därav i skrivelse till regeringen hemställa, att denna upptager förhandlingar med Finland och nu gällande Ålandskonventions signatärmakter om en lösning av Ålandsfrågan i enlighet med principen om de nationella minoriteternas självbestämmanderätt.

Stockholm i maj 1939.

Nils Flyg.

Arv. Olsson.

Viktor Herou.
